

## EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA  
http://www.elpuntavui.cat  
Centraleta Girona: 972 18 64 00  
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00  
Atenció al client: 972 18 64 80  
Redacció Girona: Güell, 68. 17005  
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009

Director: Xevi Xirgo i Teixidor.  
Vicedirector: Carles Ribera (Política).  
Directors adjunts: Jordi Grau (Girona), Pepa Masó (Societat), Joan Ventura (Informació Cultural), Xevi Sala (Opinió, Formats Especials i coordinació amb El Punt Avui Televisió), Ramon Roca (L'Econòmic i Informació econòmica), Miquel Riera (Presència, Tancament i Informació internacional), Joan Rueda (Ciutats i Informació local), Lluís Martínez (coordinació amb El Punt Avui Televisió).  
Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Pilar Esteban (Europa-Món), Anna Serrano (Política), Carles Sabaté (Societat), Jaume Vidal (Cultura), David Castillo (Suplement Cultural), Andreu Puig (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua), Jordi Molins (Disseny), Montse Martínez (Apunts), Carme Torns (Documentació), Antoni Dalmáu (Tancament), Susanna Oliveira (Barçakids), Jaume Batchellí (Producció), Montse Oliva (delegada a Madrid), Pere Gorgoll (Necrològiques), Gemma Busquets (Comunicació), Narcís Genís, Tura Soler, Xavier Castillón i Anna Puig (Comarques Gironines).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.  
Gerència Comercial: Anna Maria Ribas.  
Direcció Comercial: Eva Negre (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Maria Àngels Taulats (Setmanaris), Josep Sánchez (El 9) i Carles Gri (Serveis al Lector).  
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Marc Massot (Programari), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny).  
Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch.  
Producció i Logística: Lluís Cama. Distribució: Concepció Casals.

EL SISTEMA POLÍTIC  
I LA CONSTITUCIÓ  
SEMBLEN ESGOTATS

Antoni Soy

Economista, professor  
d'economia aplicada a la  
Universitat de Barcelona

# Reforma impossible

El professor Pérez Royo ha escrit un interessant llibre sobre *La reforma constitucional inviable*. Hi estudia els orígens, característiques i problemes actuals de la Constitució de 1978, i les dificultats, pràcticament insalvables, per a la seva continuïtat i per a la seva reforma.

**COMENÇA AMB DUES PREGUNTES** i una resposta. Estem davant d'una crisi del sistema que exigirà la substitució del marc constitucional i legal i del sistema de partits o només davant d'una crisi important però que es pot resoldre amb retocs puntuals? Estem en un moment en què caldrà un nou procés constituent o serà possible una simple reforma de la Constitució? Des del seu punt de vista, són els fonaments els que han de ser substituïts, ja que fan que la Constitució s'hagi convertit en estèril perquè tanquen el camí de la reforma i de la renovació de la legitimitat democràtica.

**LA TRANSICIÓ, PER PÉREZ ROYO**, va significar un canvi de naturalesa política —passar de l'antidemocràcia a la democràcia— i jurídica —passar de l'anticonstitucionalitat a la constitucionalitat—. Va permetre passar d'una monarquia restaurada per Franco a una monarquia parlamentària que requeria la validació per unes Corts Generals escollides per sufragi universal. Per aconseguir-ho, les Corts havien de tenir una determinada composició. I això s'aconsegueix amb la llei de reforma política desen-

volupada pel DL 20/1977. Les eleccions havien de ser lliures, directes i secretes, però per garantir uns determinats resultats electorals —per legitimar la monarquia— es va limitar el principi d'igualtat en l'exercici del dret de sufragi. Com? Amb una “desviació calculada” a partir de separar el nombre d'escons de cada circumscripció electoral del nombre d'habitants d'aquesta. A cada circumscripció el vot valia el mateix, però el valor dels vots no era igual a les diferents circumscripcions. Es fomentava el bipartidisme. Aquest va ser el moment de decisió de la “transició” amb un bloc normatiu que s'ha mantingut bàsicament immutable fins ara. Les Corts constituents no van fer canvis substancials en aquest bloc normatiu, que definia una composició de les Corts i un sistema electoral que havien estat establerts per unes Corts antidemocràtiques i anticonstitucionals.

**SEGONS L'AUTOR, ES VA PRIVILEGIAR** el territori per sobre de la població i la província sobre la resta de les entitats territorials. El territori, que hauria de ser neutral, en defi-

**Hi va haver “transició a la democràcia”, però a una democràcia monàrquica, bipartidista i antifederal**

nir el principi de legitimitat democràtica es va convertir en l'element determinant —en un sentit limitador en el Congrés i en un sentit clarament antidemocràtic en el Senat—. Es va reforçar el bipartidisme i es va tancar la porta a l'estat federal. La província s'imposa a les CCAA en el rang constitucional. La Constitució espanyola és provincial i, consegüentment, antifederal. Hi va haver “transició a la democràcia”, però a una democràcia (i una Constitució) monàrquica, bipartidista i antifederal.

**PERÒ SEMBLA QUE AQUEST MARC** constitucional ja no dona per més. La prevalença del territori sobre la població, la circumscripció provincial amb un nombre fix d'escons i de forma independent a la població, la fórmula d'Hondt, redueixen, de forma insuportable, la possibilitat que la societat espanyola s'expressi políticament tal com és. La pèrdua de legitimitat es va convertint en pèrdua d'eficàcia. El sistema polític i la Constitució semblen esgotats. És la “desviació calculada” del principi d'igualtat en l'elecció del Congrés i la seva “inexistència” en l'elecció del Senat el que impedeix que hi pugui haver una reforma de la Constitució. O el Congrés i el Senat reconeixen aquest dèficit de legitimitat democràtica i el volen corregir o no hi ha cap possibilitat de reforma i de renovació. Amés, si no es resolen el problema de la legitimitat democràtica de l'Estat i el problema territorial és molt probable que s'acabi posant en qüestió la mateixa monarquia

## Homo sapiens

Miquel Riera



## Recuperar allò perdut

La Pletera és una plana a tocar a mar entre la desembocadura del Ter i les primeres urbanitzacions de l'Estartit, al Baix Empordà. A mitjan dels anys setanta, abans que es canalitzés l'últim tram del riu per evitar les inundacions periòdiques de la plana del Baix Ter, era una preciosa zona d'aiguamolls i dunes amb grans tamarius que proporcionaven ombra a turistes i a molta gent del país que hi passava els llargs diumenges d'estiu. En aixecar la mola artificial i minvar també el cabal del Ter a causa dels pantans de Sau i Susqueda, el paisatge es va començar a degradar. La gran contaminació del riu hi va acabar d'ajudar. S'havia perdut un nou paisatge costaner, però això ja anava bé a alguns especuladors locals que hi projectaven una gran urbanització. La fi del franquisme i la mobilització ecologista van aturar el

**La Pletera, a tocar de la desembocadura del Ter, tornarà a ser un aiguamoll. Un gran petit miracle.**

projecte, però els promotors sembla que no ho acabaven d'admetre i, abans que ningú ho pogués aturar, van llaurar tot l'espai. Fets consumats a l'estil franquista. Destrució sense manies d'un paisatge típic empordanès. “A qui li importa una zona de salanc i mosquits?”, deien els sense escrúpols. El nou ajuntament democràtic va aconseguir revertir, en certa manera, la qüestió. Es va salvar una franja de costa i es va recuperar una històrica bassa, però es va permetre urbanitzar, amb petites cases, la resta. Sortosament, només es va desenvolupar una tercera part del projecte. La crisi de primers del noranta va aturar la resta. Des de llavors, un estrofarolari passejant marítim i diversos carrers buits senyorejaven l'indret, unes construccions que, aquests dies, després d'anys de lluita de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, estan ja desapareixent. Si tot va com està previst, en uns mesos, la Pletera recuperarà el seu paisatge original. Haurà estat un gran petit miracle que seria necessari que es reproduís abastament arreu de la costa del país. Només caldria posar-hi les eines correctes i voluntat política. La que sembla faltar aquests dies al Parlament.

## El timbal

## Qui són els colpistes?



Toni Brosa

S'imaginen què passaria amb la declaració independentista de Junts pel Sí i la CUP si entre tots dos sumessin 67 escons i no tinguessin la majoria que tenen al Parlament? Probablement no es votaria, perquè no arribaria al ple. Directe a la bassa. I per què? Perquè així ho decidirien per majoria la mesa del Parlament i la junta de portaveus, PP inclòs, perquè ja hauria constituït el seu grup parlamentari. Fins i tot es podrien permetre un atac de respecte per l'altra meitat del Parlament i de la població

i deixar que la moció es votés al Parlament. Cap problema, perquè aquella votació la guanyarien per majoria absoluta de la cambra i així demostrarien que en democràcia es parla de tot i es fa el que vota la majoria. I tots contents. Bé, doncs ara tornin a la realitat i girin la història, perquè Junts pel Sí i la CUP no sumen 67 escons, sinó 72, que representa una majoria absoluta folgada del Parlament. La moció ha seguit el mateix tràmit, però tots els diputats que no l'aprovarien, els seus partits i els partits espanyols que els tutelaven saben que el seu destí serà un altre de ben diferent. Tots saben que la majoria parlamentària farà que la moció arribi al ple per debatre's i per ser votada... i també per ser aprovada clarament. Tots saben que això

certifica i anuncia que la democràcia avala la desconexió que descriu la declaració.

Una pregunta clau en aquesta tessitura és què faria un demòcrata davant aquesta situació? La resposta és de calaix: debatre la moció, defensar la seva posició, votar en conseqüència i assumir el resultat. Què han fet els diputats del PP, Ciudadanos i el PSC? Com que no poden guanyar la votació i no volen perdre-la, pretenen que no es voti al ple i per això acudeixen al Tribunal Constitucional perquè ho impedeixi. Potser actuen per pur electoralisme. Però la seva foto davant del TC és la dels que apelen al TC contra el resultat de les eleccions democràtiques del 27-S, perquè no n'accepten ni el resultat —la victòria independentista— ni els efectes —la declaració d'inici de la desconexió d'Espanya—. Són ells els que no accepten la democràcia i són ells els colpistes que volen sabotejar el mandat democràtic dels catalans